

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-07040/2014-ERU

V Ostravě dne 29. července 2014

Č. j. 07040-3/2014-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ustanovení § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v příkazním řízení podle ustanovení § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. KO-07040/2014-ERU s účastníkem řízení, právnickou osobou – **TRASKO, a.s.**, se sídlem Na Nouzce 487/8, 682 01 Vyškov, IČ: 255 49 464 - ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, právnická osoba – **TRASKO, a.s.**, se sídlem Na Nouzce 487/8, 682 01 Vyškov, IČ: 255 49 464 (dále jen „účastník řízení“) - se tím, že v rozporu s ustanovením § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 11. listopadu 2013 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Vyškov, v ulici Svatopluka Čecha, zemní práce související se stavbou „Oprava vodovodu Vyškov, ul. Svatopluka Čecha a 2. odboje, řad 9-1“, při kterých došlo prostřednictvím strojního zařízení k poškození nízkotlaké plynovodní přípojky PE-100 DN 63, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustil spáchání správního deliktu dle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Podle ustanovení § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníku řízení za spáchání správního deliktu podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 5 000 Kč** (slovy: pět tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 08514.

III. Podle ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ustanovením § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníku řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 08514.

Odůvodnění:

I. Úvod

Dne 14. května 2014 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) doručením oznámení o zahájení kontroly podle ustanovení § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (dále jen „kontrolní řád“), kontrolu ve věci dodržování ustanovení § 68 odst. 3 energetického zákona v důsledku poškození nízkotlaké plynovodní přípojky PE-100 DN 63, k němuž došlo dne 11. listopadu 2013 v katastrálním území Vyškov, v ulici Svatopluka Čecha.

V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ustanovením § 3 správního řádu, na základě kterých vyhotovil dne 11. června 2014 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. [REDAKCE]. Kontrolovaná osoba neuplatnila vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole žádné námitky. Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. [REDAKCE], který byl převzat do správního spisu dne 29. července 2014, o čemž byl vyhotoven záznam o vložení do spisu č. j. [REDAKCE], dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení. Současně byly dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto přistoupil správní orgán v souladu s ustanovením § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

II. Popis skutkového stavu

Při kontrole bylo zjištěno, že dne 27. května 2013 vydal Městský úřad Vyškov – stavební úřad, stavební povolení č. j. [REDAKCE] k provedení stavby „Oprava vodovodu Vyškov, ul. Svatopluka Čecha a 2. odboje, řad 9-1“. Účastník řízení tak prováděl svoji činnost na povolené stavbě.

Investorem stavby byla společnost Vodovody a kanalizace Vyškov, a.s., IČ: 494 54 587, jejím hlavním dodavatelem pak účastník řízení. Vzájemné vztahy mezi přímými účastníky výstavby, tj. subjektu v postavení investora stavby a subjektu v postavení hlavního dodavatele stavby, byly před započítáním stavebních prací upraveny smlouvou o dílo č. 2-VYR-038-0-13 ze dne 20. září 2013.

Vyjádření o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby spolu s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení bylo prostřednictvím zástupce investora stavby požadováno a následně správcem plynárenského zařízení dne 27. května 2013 s platností 24 měsíců vydáno společně s informativním zákresem situace do mapových podkladů. Vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení známa z protokolárně předaného obvodu specifikovaného staveniště (Zápis o předání staveniště ze dne 18. října 2013) a příslušné projektové dokumentace.

Vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo prostřednictvím společnosti JMP DS, s.r.o., IČ: 248 50 756, v zájmovém území výstavby prokazatelně provedeno (barvou) na osu potrubí pro účastníka řízení (Protokol o vytyčení podzemního vedení a souhlas k zahájení zemních prací ze dne 3. října 2013 včetně písemného vymezení podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení).

Dne 11. listopadu 2013 došlo v katastrálním území Vyškov, v ulici Svatopluka Čecha, při provádění zemních prací k poškození nízkotlaké plynovodní přípojky PE-100 DN 63. K samotnému poškození nízkotlaké plynovodní přípojky došlo strojně při rekonstrukci vodovodního řadu. Tato rekonstrukce byla prováděna řízeným protlakem z důvodu, že vodovodní řad se vyskytuje nedaleko vysoce frekventované křižovatky.

Nízkotlaká plynovodní přípojka byla vytyčena barvou více než 1 metr od místa jejího skutečného uložení, a tak účastník řízení nepředpokládal, že by v místě výkopu mohlo dojít ke střetu s tímto plynárenským zařízením.

O poškození zařízení elektrizační soustavy byl proveden zápis do stavebního deníku – denní záznamy stavby – list č. 0789489 a poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který následně zajistil jeho opravu.

V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo dle dokumentace správce plynovodní sítě (Protokol o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenských zařízení č. [REDAKCE] ze dne 11. listopadu 2013 a Protokol o úniku plynu z poškozeného PZ č. [REDAKCE] ze dne 13. listopadu 2013) k doprovodnému úniku zemního plynu do ovzduší v množství 3 m³ za dobu jeho trvání v délce 15 minut dne 11. listopadu 2013. Došlo k přerušení dodávky zemního plynu 3 konečným zákazníkům. Vynaložené náklady spojené s opravami nízkotlaké plynovodní přípojky a únikem zemního plynu účastník řízení uhradil.

III. Právní hodnocení

Správního deliktu podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů

stanovených v ustanovení § 46 odst. 8 až 10 nebo ustanovení § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ustanovení § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ustanovení § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Toto ustanovení představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu tak, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona s použitím odkazu na ustanovení § 68 odst. 3 větu druhou energetického zákona poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo ně) vedoucího k poškození zařízení, mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl dne 11. listopadu 2013 zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, že činnost prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a jakým způsobem účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu prováděl.

Z ustanovení § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, kterým se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

Vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníkovi řízení prokazatelně známa z protokolárně předaného obvodu specifikovaného staveniště (Zápis o předání staveniště ze dne 18. října 2013) a příslušné projektové dokumentace.

Vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu sice bylo prostřednictvím společnosti JMP DS, s.r.o., IČ: 248 50 756, v zájmovém území výstavby provedeno barvou na osu potrubí, avšak nízkotlaká plynovodní přípojka byla vytyčena barvou více než 1 metr od místa jejího skutečného uložení. Na druhou stranu dle Vyjádření o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby spolu s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení ze dne 27. května 2013 mělo být v případě použití bezvýkopových technologií (např. protlaku) před zahájením stavební činnosti provedeno obnažení plynárenského zařízení v místě křížení. Dle zjištění kontrolního orgánu by vzhledem k umístění plynárenského zařízení a směru protlaku došlo k jejich křížení

za každých okolností. Účastník řízení tudíž měl postupovat v tomto směru obezřetněji a před započítím protlaku plynovodní zařízení obnažit.

Pokud by uvedenou podmínku účastník řízení dodržel, věděl by, kdy se nachází v ochranném pásmu plynárenského zařízení a že se tudíž musí chovat určitým způsobem. Přesto takto nepostupoval. V rámci příkazního řízení bylo přitom zjištěno, že nízkotlaká plynovodní přípojka PE-100 DN 63 byla poškozena strojně zejména z důvodu neobnažení plynárenského zařízení v místě křížení. Došlo tak k aktivnímu poškození elektrizační soustavy činnostmi účastníka řízení.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil zákaz poškození plynárenského zařízení při provádění jakýchkoliv činností v ochranném pásmu či mimo ně podle ustanovení § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení v rozporu s ustanovením § 68 odst. 3 věta druhá energetického zákona prováděl dne 11. listopadu 2013 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Vyškov, v ulici Svatopluka Čecha, zemní práce spočívající v rekonstrukci řízeným protlakem a související se stavbou „Oprava vodovodu Vyškov, ul. Svatopluka Čecha a 2. odboje, řad 9-1“, při kterých došlo prostřednictvím strojního zařízení k poškození nízkotlaké plynovodní přípojky PE-100 DN 63, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činnostmi v ochranném pásmu či mimo ně.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly naplněny formální znaky deliktu podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. V této souvislosti se Úřad nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007 sp. zn. 8 As 17/2007-135 vyplývá, že aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti ve vztahu k porušení povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. V daném případě účastník řízení svým jednáním poškodil plynárenské zařízení, způsobil únik plynu, přičemž došlo k přerušení dodávky plynu přerušení dodávky plynu do 3 odběrných míst. V jednání účastníka lze tudíž shledat společenskou nebezpečnost spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím zákazu provádění činností v ochranném pásmu plynárenského zařízení či mimo ně podle ustanovení § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Jednání účastníka řízení tedy naplnilo znaky materiální stránky správního deliktu, přestože následkem správního deliktu bylo pouze místní narušení bezpečného provozu plynárenské soustavy.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Například pokud by zemní práce byly prováděny ručně s maximální opatrností a v souladu s podmínkami stanovenými podle ustanovení § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona. Z podkladů shromážděných v řízení nicméně existence takových okolností nevyplývá a účastník řízení existenci takových okolností ani netvrdil.

Lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, a správní orgán proto přistoupil k uložení pokuty.

IV. Uložení pokuty

Za správní delikt podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona lze uložit podle ustanovení § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti správního deliktu včetně jeho následků, době trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto správní deliktu.

Při stanovení výše pokuty je správní orgán povinen postupovat podle ustanovení § 91d odst. 2 energetického zákona a přihlídnout k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Při hodnocení způsobu spáchání správního deliktu, jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl správní delikt spáchán, je třeba vyjít především ze zjištěného stavu věci. V řízení bylo zjištěno, že účastník řízení neprovedl v souladu s podmínkami pro provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení ze dne 27. května 2013 obnažení plynárenského zařízení v místě křížení. Účastník řízení vykonával zemní práce strojně, přestože se nacházel v ochranném pásmu plynárenského zařízení. Tyto okolnosti je tak třeba považovat za okolnosti, které závažnost správního deliktu zvyšují. Ve prospěch účastníka řízení v tomto směru hovoří skutečnost, že před zahájením stavebních prací nechal vytyčit trasu plynárenského zařízení. Skutečnost, že plynárenské zařízení bylo v terénu vytyčeno v jiném místě, než bylo skutečně uloženo, pak výrazně závažnost správního deliktu snižuje a významně ovlivňuje výši pokuty.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného správního deliktu, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky konečným zákazníkům. Účastníku řízení je vytykáno, že poškodil nízkotlakou plynovodní přípojku PE-100 DN 63, přičemž došlo

k úniku 3 m³ zemního plynu. Došlo k přerušení dodávky 3 odběratelům. Tyto údaje vypovídají o nízké energetické důležitosti plynárenského zařízení, které účastník řízení svým jednáním narušil, a správní orgán k této skutečnosti proto při stanovení výše pokuty přihlédl jako k polehčující okolnosti.

V důsledku poškození výše uvedeného plynárenského zařízení došlo k úniku plynu do ovzduší v celkové délce trvání pouze po dobu 15 minut. Tuto skutečnost ovšem nemohl účastník řízení více ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bezprostředně nahlásil místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Ke skutečnosti, že došlo k bezprostřednímu nahlášení poškození předmětného zařízení, bylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty také jako k polehčující okolnosti.

Za polehčující okolnost správní orgán považuje i to, že vzniklá škoda byla účastníkem řízení zcela uhrazena.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu ve výši 5 000 Kč, tj. u spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad.

Po zvážení všech okolností ve smyslu ustanovení § 91d odst. 2 energetického zákona byla účastníkovi řízení uložena pokuta ve výši 5 000 Kč, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozhodnutí, tj. při samé dolní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň ji považuje za odstrašující, a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal

porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podle ustanovení § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Petra Cieslarová, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly